

Český svaz zpracovatelů masa

Č.j.54/2023

23. listopadu 2023

Věc: Výzva k podpoře návrhu francouzské národní vyhlášky na ochranu názvů potravin živočišného původu „Decree on the use of certain designations used to describe foods containing vegetable proteins“, 2023/0510/FR

Vážení zástupci členských států Evropské Unie a zástupci Evropské komise,

Jménem Českého svazu zpracovatelů masa bychom Vás rádi požádali o vyjádření podpory návrhu francouzské národní vyhlášky 2023/0510/FR na ochranu názvů potravin živočišného původu, a to s ohledem na zveřejnění notifikace v systému Evropské Unie TRIS.

Jakožto Svaz jsme členem i řady národních i evropských zájmových a sektorových organizací působících v oblasti produkce a zpracování masa, situaci na evropské úrovni i v různých členských státech proto máme příležitost poměrně zblízka sledovat. Vnímáme, zejména v poslední době, že zájem ze strany členských států i zpracovatelů potravin živočišného původu o zajištění ochrany jejich názvů významně posiluje.

Evropský spotřebitel musí mít k dispozici co nejvíce transparentní a pravdivé informace o potravinách, jejich složení, kvalitě a nutriční hodnotě, aniž by mu tyto informace byly podávány zavádějícím způsobem. V případě propagace a označování rostlinných imitací se tak bohužel neděje. Často jsou plošně prezentovány jako výživově rovnocenné potraviny (vyjádřeno terminologií potravin živočišného původu), které však nejsou zdrojem negativních zdravotních, environmentálních a etických problémů, což bývá vyjádřeno odkazem na hodnoty veganství. Tato propagace se však děje plošně bez zohlednění vlastností jednotlivých konkrétních produktů, přičemž je již nyní zřejmé, že podstatná většina rostlinných imitací potravin živočišného původu tyto vlastnosti nemá a pouze zneužívá všeobecného trendu.

Praxe ukazuje, že rostlinné imitace jsou ve významném množství případy charakteristické zejména zcela neporovnatelným nutričním složením. Řada odborných publikací a rovněž WHO upozorňují na výživová a zdravotní rizika spojená s přechodem na plant-based produkci bez důkladného zkoumání jejich skutečné výživové hodnoty a jejího vnímání spotřebiteli. Propagátoři plant based produkce se však velmi často odvolávají pouze na sensorické vlastnosti. Kombinace zneužívání terminologie, plošných desinformačních kampaní (odvolávání se na hodnoty, které výrobky často nenaplnují), velmi pokročilé schopnosti imitovat sensorické vlastnosti a zároveň nedostatečná výživová hodnota představují významná rizika pro zdraví populace, pokud by k přechodu na tyto potraviny skutečně došlo ve větší míře.

Jako příklad lze uvést imitace sýrů, které vůbec neobsahují bílkoviny nebo imitace masa a masných výrobků, které vůbec neobsahují železo nebo vitamín B12. Z literatury je známo, že většina veganů ve vyspělých zemích dokáže tyto deficity suplimentovat doplňky stravy. Pro běžnou populaci, malé děti a seniory by nicméně takovéto terminologické zjednodušení v kombinaci s agresivním marketingem mohlo představovat významná zdravotní rizika.

Jako problematické vnímáme zejména používání názvů živočišných druhů a od nich odvozené terminologie pro potraviny rostlinného původu a dále zneužívání tradiční řeznické terminologie (názvy výrobků a procesů) pro potraviny na rostlinné bázi v marketingu často doprovázené srovnáváním a vymezováním se vůči potravinám živočišného původu.

Rozumíme poptávce spotřebitelů po těchto produktech a jejich existenci na trhu se samozřejmě nebráníme, ale s ohledem na řadu důvodů, z nichž některé jsme si dovolili zmínit v odstavci výše, se domníváme, že by tyto potraviny neměly užívat stejných názvů, jako potraviny původu živočišného a jejich označování by mělo být legislativně zakotveno.

Žádáme proto Evropskou komisi, aby přistoupila k předložení návrhu jednotné celoevropské legislativy, která by měla za cíl zajistit ochranu názvů všech potravin živočišného původu. Do té doby by mělo být jednotlivým členským státům umožněno, aby chránili zájmy svých občanů individuálně národními předpisy. Zároveň se domníváme, že by bylo vhodné legislativně upravit i způsob označování imitací potravin živočišného původu na rostlinné bázi.

Proto si Vás dovoluujeme požádat o vyjádření podpory francouzskému návrhu, který doufáme povede v budoucnu k zavedení celoevropské legislativy na ochranu názvů potravin živočišného původu a případné navazující regulace označování jejich imitací na rostlinné bázi.

Děkujeme vám za váš čas a pozornost. Budeme velice rádi, když naši výzvu podpoříte.

S pozdravem

Karel Pilčík
předseda představenstva
Český svaz zpracovatelů masa